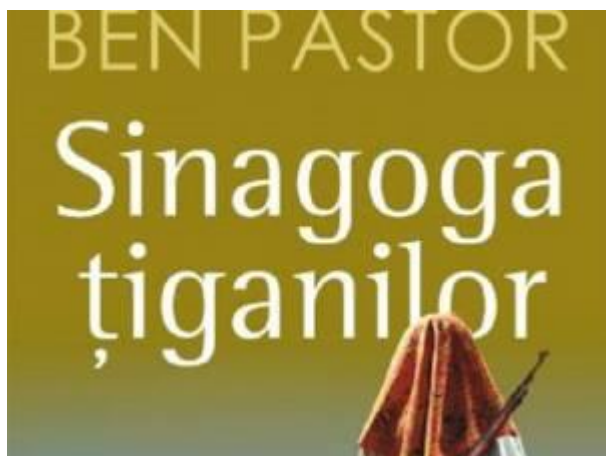

Magazin

vineri, 20 iunie 2025

„Sinagoga țiganilor”

Andreea ROȘU

O carte pe zi: „Sinagoga țiganilor”

Autor: Ben Pastor

Traducător: Gabriela E. Dima

Apariție: 2023

Nr. pagini: 536

Editura: Lebăda Neagră

Ben Pastor reușește cu acuratețe să pună pe hârtie stările de spirit ale comandanților și grimasele lunetiștilor din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, trăite dintr-un alt punct de vedere, extrem de solitar.

Descriere

Ben Pastor expune contrastul dintre libertatea de alegere și supunere, anume nucleul cel mai profund al suferinței lui Martin Bora, ofițer al Wehrmachtului, rupt între loialitatea dureroasă față de țara sa și disprețul față de nazism, prins cu oamenii săi în strânsoarea iernii sovietice și a Armatei Roșii, la porțile Stalingradului, „Orașul de oțel”.

August 1942 – martie 1943. Martin von Bora, ofițer al Abwehrului, spirit aristocratic de artist închis în uniforma Wehrmachtului, om corect, dominat de simțul onoarei, forțat de un jurământ de credință, se află pe frontul de la Stalingrad. Primește ordin de la comandantul suprem, generalul Paulus, să investigheze, în calitate de agent de contrainformații, dispariția în stepă (accident, omor?) a soților români Nicolae Tincu și Bianca Costin. Evenimentele par să decurgă ciudat din toate punctele de vedere, mai ales într-un astfel de moment pentru Germania, iar suspiciunile se adună curând, când Bora descoperă că cei doi români nu sunt numai niște cetățeni banali, ci oameni de știință ce au colaborat cu Enrico Fermi și Ettore Majorana. În haosul infernal al asediului Stalingradului, ancheta se prelungește luni de zile. Bora găsește ajutor, și poate apropiere umană, din partea unui maior italian, Amerigo Galvani. Războiul, interesele private, spionajul aliaților și dușmanilor par să se confunde, înecate într-un teatru al ferocității care îi apare lui Martin mai catastrofal și mai revelator pe zi ce trece.

Frânturi din „Sinagoga ȝiganilor”

„Oricât înainta, nu reușea să scurteze distanța dintre el și sinagogă, care rămânea mereu la două trei sute de pași în fața lui, imobilă și de neatins. Cărmizile roșu aprins, țiglele de diferite culori, ferestrele, cornișele și portalurile trebuiau totuși să se apropie, dar nu se întâmpla niciodată.

Cum de știa că era o sinagogă? Știa pur și simplu.

Chiar și în vis se întreba ce înseamnă. Era evident că mergea înainte zadarnic. Atunci de ce nu renunța sau, cel puțin, nu accepta acea zădărnicie? Pentru că a o accepta ar fi

însemnat să se simtă neliniștit, frustrat, dezamăgit, iar Bora nu era pregătit să cedeze acelor sentimente. Așa că în vis continua să meargă în stepa imaginară, împotriva unui vânt care făcea iarba să se unduiască precum valurile în furtună, indiferent la inutilitatea hotărârii lui.”